

Бриселски споразум - шта и како даље?

Пише: Владислав Јовановић
четвртак, 27 јун 2013 16:14

Када су страни новинари почетком 1990-тих година прошлог века питали Ибрахима Ругову каква још мањинска права жели за Албанце на Косову, он је одговорио да Албанце не интересују ни мањинска ни људска права, већ само територија, тј. властита држава.

Двадесет година касније, Србија је Бриселским споразумом власт Албанаца на Косову прихватила као неизмењиву реалност, а њихову самопроглашену државу фактички признала и позвала своје држављане – тамошње Србе да се у најкраћем року интегришу у уставни и законски систем те формално још непризнате државе.

Закључење упадљиво асиметричног Бриселског споразума може се објаснити следећим разлозима:

- 1) опсесивном жељом Србије да што пре постане члан ЕУ, не питајући за цену;
- 2) страхом да би слабљењем или напуштањем проевропског курса била изложена неиздржљивим притисцима и агресивном мешању Западних сила у њена бројна недовољно консолидована питања (Рашка, Војводина, југ Србије, источна Србија);
- 3) свешћу да јој деградирајућа економска ситуација не дозвољава супротстављање политици и интересима ЕУ и САД од којих стижу донације и многе инвестиције;
- 4) могућим раније датим уверавањима или прихваћеним обавезама да ће нормализација односа са Косовом као неспорном реалношћу бити приоритетно и брзо решавана после

Бриселски споразум - шта и како даље?

Пише: Владислав Јовановић
четвртак, 27 јун 2013 16:14

одржаних избора.

Бриселским споразумом Србија је одустала од политике одбране Косова и његовог перспективног повратка у наш уставно-правни поредак, а тежиште активности пренела на добијање додатних гаранција за безбедност свих Срба у оквиру самопроглашене државе Косово.

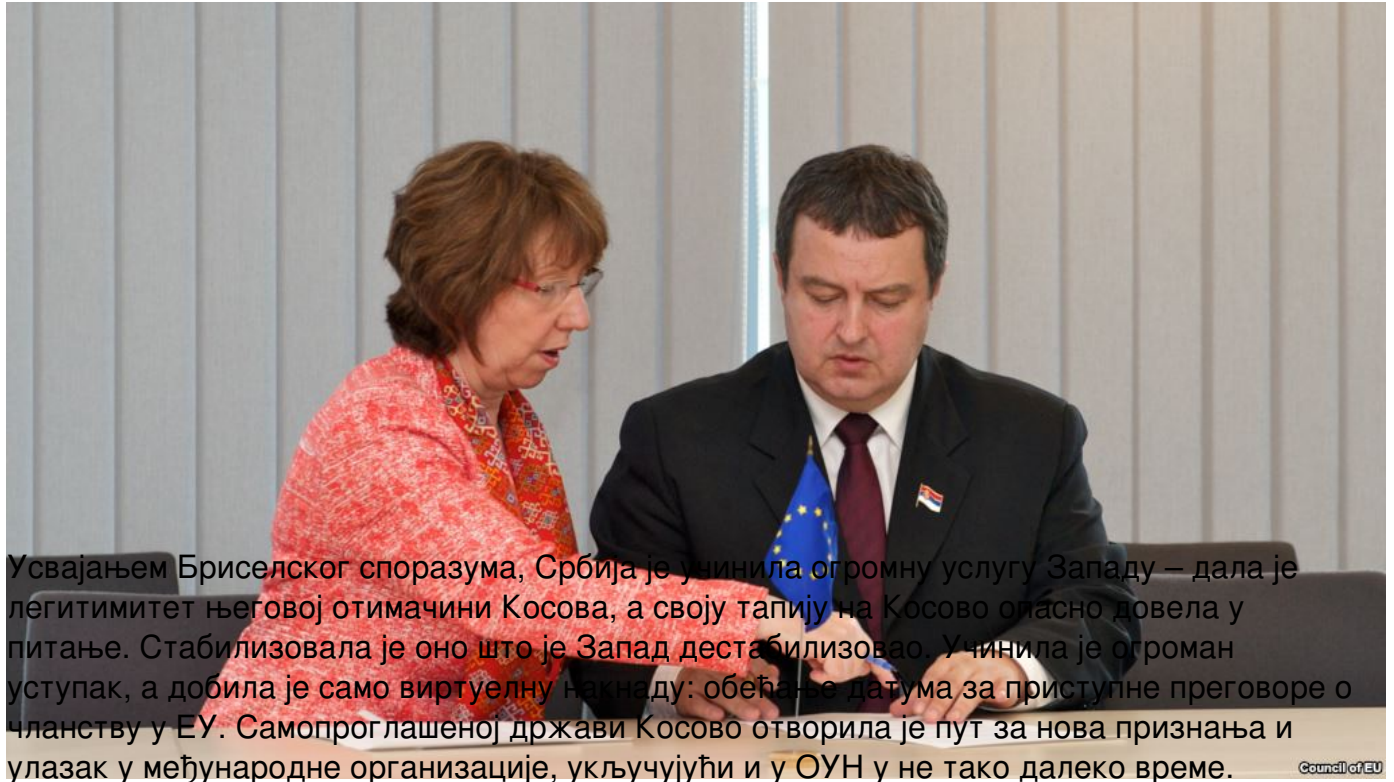

У свету постоји безброј територијалних спорова и кризних жаришта. Нека од њих трају деценијама, чак до сто година, и постала су парадигма међународних односа (Блиски исток, Кашмир, Тајван, Кипар, две Кореје, Гибралтар, Јужно Курилска острва, Западна Сахара итд.). Али, ниједно од њих тако хитно и убрзано решавано нити је решење исходовано радикалним уступцима само једне стране, као што је то случај са Бриселским споразумом о Косову.

Овај коренити заокрет, чије све последице ће се тешко моћи исправљати, учињен је у циљу остварења уласка у ЕУ и под велом бриге за већа права и гарантованију безбедност српске заједнице на Косову. Хуманитарна димензија претпостављена је очувању суверенитета и територијалног интегритета као првог задатка сваке државе која држи до себе.

Резолуција СБ УН 1244, на којој се темељила досадашња политика Србије према Косову, не налази се у Бриселском документу, а у званичним иступањима представника власти, ретко се помиње, а још ређе инсистира на њеној интегралној имплементацији.

Уступци Србије у Бриселском споразуму могу се различито оцењивати (од компромиса до капитулације), али једно је неспорно: Србија је, иако са задоцњењем, између Косова и ЕУ, изабрала ЕУ. Учинила је оно што ниједна држава пре ње није урадила нити ће је у томе нека друга следити: зарад обећаног чланства у ЕУ, одустала је од права на повраћај своје исконске територије.

Овакав »болан и тежак« Споразум из Брисела не би био могућ да претходна Влада није догматизовала проевропски курс политике Србије, а њена садашња наследница прогласила да је тај курс од животног значаја за српски народ, без којег му нема ни физичког опстанка.

Безалтернативно везивање Србије за ЕУ било је од почетка фатално за повратак Космета под окриље Србије, а са Бриселским споразумом – тим глоговим коцем у сандук суверенитета Србије над Косовом – такав повратак ни у даљој будућности више није могућ (сем у случају накнадног одустајања од тог споразума што спада у домен маште).

Бриселски споразум - шта и како даље?

Пише: Владислав Јовановић
четвртак, 27 јун 2013 16:14

